

กระทู้ถามที่ ๐๙๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การปรับปรุงแผนบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ และเหตุผลในความแตกต่างในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีความเห็นชอบการปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยการปรับปรุงแผนบริหารหนี้สาธารณะครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับรอบและวงเงินของการบริหารหนี้สาธารณะให้สอดคล้องกับความต้องการในการกู้เงินใหม่ การบริหารหนี้เดิม และการชำระหนี้ของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งการปรับปรุงแผนบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑ มีวงเงินเปลี่ยนแปลงในส่วนที่น่าสงสัยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในส่วนของแผนการก่อหนี้ใหม่ จากเดิม ๘๙๔,๐๐๕ ล้านบาท ปรับเพิ่มอีก ๖๐๓,๔๙๒ ล้านบาท รวมเป็น ๑,๔๙๗,๔๙๗ ล้านบาท ซึ่งทราบต่อมาว่าการปรับเพิ่มวงเงินในส่วนของการก่อหนี้ใหม่นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการออกพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด - ๑๙ และต่อมา ทางรองโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า “ส่วนนี้ต้องมีการกู้เงินระยะเร่งด่วนเพื่อจัดสรรให้การเยียวยาและช่วยเหลือเกษตรกร และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบในระยะเร่งด่วน ซึ่งเตรียมวงเงินไว้รองรับตาม พ.ร.ก. วงเงิน ๕.๕ แสนล้านบาท ตามที่คณะรัฐมนตรีมีความเห็นชอบ การปรับปรุงแผนการบริหารหนี้สาธารณะตามที่กระทรวงการคลังเสนอดังกล่าว จึงเป็นปัญหาว่า หนี้ใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นเกือบเท่าตัวจากแผนบริหารหนี้เดิมนั้น เป็นวงเงินสูงมากอาจจะไม่ได้ถูกนำมาใช้เยียวยาและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประกอบการและกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบอย่างที่กล่าวเอาไว้จริง หรือได้ถูกนำมาใช้เยียวยาต่อประชาชนผู้เดือดร้อนจริง แต่ทำไมบรรจุดจุดประสงค์หรือแก้ปัญหาได้โดยตรง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงการคลัง มีแผนเยียวยาและช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ได้อย่างไร และหากมีการแพร่ระบาดในรอบต่อ ๆ ไปอีก ปัจจุบันนี้ได้ทำการศึกษาขั้นตอนหรือเตรียมกำหนดเป็นนโยบายหรือมาตรการฉุกเฉินอย่างไรบ้าง จากบทเรียนที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเยียวยาด้วยแผนการกู้เงินระยะเร่งด่วนเพื่อนำมาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวที่ไปนั้น จะดำเนินการโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดอะไรบ้าง

มีจุดมุ่งหมายอย่างไร ผลที่คาดว่าจะได้รับจากแผนงานนี้ได้ศึกษาชี้ชัดออกมาอย่างไรบ้าง และยอดหนี้รวม ๑,๔๙๗,๔๙๘ ล้านบาท จะมีการบริหารหนี้อย่างไร ในระยะเวลาเท่าใด ด้วยวิธีใดให้ชัดเจนจนปลดหนี้จำนวนดังกล่าวได้

๒. เหตุใดกระทรวงการคลัง จึงมีมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่แตกต่างกันแต่ละสาขาอาชีพ เมื่อคณะรัฐมนตรีใช้อำนาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน มีมาตรการ ข้อกำหนดต่าง ๆ ออกตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งต่อมาประชาชนปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเว้นระยะห่าง กักตนเองอยู่ที่ที่พักอาศัยของตนเหมือน ๆ กัน ประชาชนทุกคนขาดรายได้ และสูญเสียเสรีภาพอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน เหตุใดจึงไม่มีมาตรการเยียวยาประชาชนคนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งกระทรวงการคลังมีวางหลักแนวคิดและกำหนดกฎเกณฑ์และวิธีในการตรวจสอบผู้มีสิทธิ์รับการเยียวยานี้มาจากข้อมูลใด จนเชื่อว่าถูกต้อง มีความน่าเชื่อถืออย่างไร จนทำให้เกิดความแตกต่างของสิทธิ์ดังกล่าวอย่างทั่วหน้าดังที่เป็นปรากฏการณ์อันทราบทั่วกัน

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนันทนาท
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๙๖ ร.

ของ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
เรื่อง การปรับปรุงแผนบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓
และเหตุผลในความแตกต่างในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

ข้าพเจ้า นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงการคลัง มีแผนเยียวยาและช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่อย่างไร และหากมีการแพร่ระบาดในรอบต่อ ๆ ไปอีก ปัจจุบันนี้ได้ทำการศึกษาขั้นตอนหรือเตรียมกำหนดเป็นนโยบายหรือมาตรการฉุกเฉินอย่างไรบ้างจากบทเรียนที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเยียวยาด้วยแผนการกู้เงินระยะเร่งด่วนเพื่อนำมาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวที่ไปนั้น จะดำเนินการโดยใช้เกณฑ์ตัวชี้วัดอะไรบ้าง มีจุดมุ่งหมายอย่างไร ผลที่คาดว่าจะได้รับจากแผนงานนี้ได้ศึกษาชี้ชัดออกมาอย่างไรบ้าง และยอดหนี้รวม ๑,๔๙๗,๔๙๘ ล้านบาท จะมีการบริหารหนี้อย่างไร ในระยะเวลาเท่าใด ด้วยวิธีใดให้ชัดเจนจนปลดหนี้จำนวนดังกล่าวได้

คำตอบข้อ ๑ กระทรวงการคลังขอเรียน ดังนี้

๑. ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งมีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่ในการติดตาม รวบรวม และบูรณาการข้อมูลเกี่ยวกับผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาให้กับประชาชน ซึ่งกระทรวงการคลังได้พิจารณาคัดกรองแผนงานและโครงการเพื่อช่วยเหลือเยียวยาให้กับประชาชนให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบให้มีความครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรม นอกจากนี้ ข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (พระราชกำหนดฯ) ยังกำหนดให้กระทรวงการคลังรวบรวมและจัดทำความเห็นเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการที่ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ ซึ่งการพิจารณาแผนงานหรือโครงการได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการที่ต้องชัดเจน กลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชน เกษตรกร หรือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรค COVID - 19 เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ทันทีภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการจากคณะรัฐมนตรี

ต้องเป็นโครงการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินงานและก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือสังคม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีแนวทางการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในการดำเนินงาน รวมถึงการพิจารณาเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการและแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการ

ทั้งนี้ ปัจจุบันยังคงมีวงเงินตามแผนงานหรือโครงการที่ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ คงเหลือที่สามารถใช้เพื่อช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบหากเกิดการระบาดในรอบต่อ ๆ ไปได้ อีกทั้งหากในอนาคตวงเงินช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยที่กำหนดไว้ จำนวน ๕๕๕,๐๐๐ ล้านบาท ไม่เพียงพอ นั้น มาตรา ๖ แห่งพระราชกำหนดฯ ยังเปิดโอกาสให้คณะรัฐมนตรีสามารถมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม บางส่วนมาใช้ในการช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการได้

๒. แผนการก่อหนี้ใหม่ภายใต้แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ปรับปรุงครั้งที่ ๑ จำนวน ๑,๔๙๗,๔๙๘ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑ การก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาล จำนวน ๑,๓๓๑,๖๗๗ ล้านบาท ซึ่งรวมวงเงินกู้ตามพระราชกำหนดฯ สำหรับการเยียวยาประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรค COVID - 19 ไปด้วยแล้ว

๒.๒ การก่อหนี้ใหม่ของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๖๓,๘๒๙ ล้านบาท และ

๒.๓ การก่อหนี้ใหม่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน ๑,๙๙๒ ล้านบาท สำหรับการบริหารจัดการหนี้ของกระทรวงการคลัง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) จะบริหารและจัดการหนี้สาธารณะของประเทศ โดยดำเนินการกู้เงินให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินของแต่ละหน่วยงานด้วยการออกตราสารทางการเงินที่หลากหลายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ภายใต้ต้นทุนและความเสี่ยงที่เหมาะสมและส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้ของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะและกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในสถานการณ์ชำระหนี้ กระทรวงการคลัง โดย สบน. จะขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ได้กำหนดให้สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระต้นเงินกู้ของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรัฐบาลรับภาระต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๕ แต่ไม่เกินร้อยละ ๓.๕ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนหนี้ที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ กระทรวงการคลังจะบริหารจัดการโดยดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าว เพื่อลดต้นทุนและบริหารความเสี่ยง เช่น การชำระคืนหนี้ก่อนครบกำหนดการบริหารความเสี่ยงด้านการจัดการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ และความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

คำถามข้อ ๒ เหตุใดกระทรวงการคลัง จึงมีมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่แตกต่างกันแต่ละสาขาอาชีพ เมื่อคณะรัฐมนตรีใช้อำนาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน มีมาตรการ ข้อกำหนดต่าง ๆ ออกตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งต่อมาประชาชนปฏิบัติตามมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคอย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเว้นระยะห่าง กักตนเองอยู่ที่พักอาศัยของตนเหมือน ๆ กัน ประชาชนทุกคนขาดรายได้ และสูญเสียเสรีภาพอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เหตุใดจึงไม่มีมาตรการเยียวยาประชาชนคนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน อีกทั้งกระทรวงการคลังมีวางหลักแนวคิดและกำหนดกฎเกณฑ์และวิธีในการตรวจสอบผู้มีสิทธิรับการเยียวยานี้มาจากข้อมูลใด จนเชื่อว่าถูกต้อง มีความน่าเชื่อถืออย่างไร จนทำให้เกิดความแตกต่างของสิทธิ์ดังกล่าวอย่างทั่วหน้าดังที่เป็นปรากฏการณ์อันทราบทั่วกัน

คำตอบข้อ ๒ กระทรวงการคลังขอเรียนว่า มาตรการชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบหรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID - 19) (มาตรการเยียวยา ๕,๐๐๐ บาท ของกระทรวงการคลัง) ซึ่งได้รับความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเยียวยาให้กับแรงงานลูกจ้างชั่วคราว หรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 แต่ไม่รวมผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ ที่มีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขการได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานจากสำนักงานประกันสังคม โดยช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดทุกรายเท่ากัน ในอัตราเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ระยะเวลา ๓ เดือน ทั้งนี้ ผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมมาตรการได้ให้ความตกลงยินยอมว่ามีคุณสมบัติเป็นแรงงาน ลูกจ้างชั่วคราว หรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 มีสัญชาติไทยและมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ณ วันลงทะเบียน และไม่เป็นผู้ประกันตนซึ่งมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ไม่เป็นข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้รับบำนาญปกติหรือเบี้ยหวัดจากส่วนราชการ ในการนี้ มาตรการเยียวยาของกระทรวงการคลังไม่ใช่จ่ายเงินเยียวยาประชาชนแบบถ้วนหน้า แต่เป็นการจ่ายเงินโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นหลัก อีกทั้ง การเยียวยาแบบถ้วนหน้าทำให้ผู้มีรายได้สูงได้รับเงินเยียวยาเท่ากับผู้มีรายได้น้อย ในขณะที่ความจำเป็นในการได้รับเงินเยียวยาของผู้มีรายได้น้อยมีมากกว่าผู้มีรายได้สูง และอาจทำให้คนไม่ได้รับความเดือดร้อนได้รับความเยียวยาเท่ากับคนที่ได้รับความเดือดร้อนมาก นอกจากนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้รับบำนาญปกติหรือเบี้ยหวัดจากส่วนราชการ ยังคงได้รับเงินเดือน เงินบำนาญ เบี้ยหวัด หรือสวัสดิการจากภาครัฐตามปกติ ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมสามารถขอเงินเยียวยาจากหน่วยงานอื่นได้ฐานข้อมูลที่นำมาใช้สำหรับดำเนินมาตรการเป็นฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐจึงมีความถูกต้อง และครบถ้วนตามที่ภาครัฐใช้อยู่ในปัจจุบัน อีกทั้ง ฐานข้อมูลดังกล่าวเป็นฐานข้อมูลที่จัดเก็บ

โดยหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่มีอำนาจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย โดยเป็นข้อมูลที่จัดเก็บโดยตรงจากประชาชน หรือประชาชนได้จัดส่งด้วยตนเองให้แก่หน่วยงานและองค์กรนั้น ๆ